

Saksutredning

Saksbehandler : Knut Berg

<i>Utvalg</i>	<i>R.f.</i>	<i>Møtedato</i>	<i>Utvalgssaksnr</i>	<i>Dokumentnr</i>
Formannskapet	X	27.05.04	04/0025	04/00618-3
Planutvalget	X	08.02.05	05/0002	04/00618-19
Komite for oppvekst	X	08.03.05	05/0007	04/00618-21
Komite for næring, drift og kultur	X	08.03.05	05/0015	04/00618-22
Eldrerådet	X	15.03.05	05/0003	04/00618-23
Ungdomsrådet	X	14.03.05	05/0005	04/00618-24
Komite for helse og omsorg	X	22.03.05	05/0002	04/00618-25
Felles Landbruksnemnd Ørland/Bjugn	X	29.03.05	05/16	04/00618-26
Vilt- og Innlandsfiskerinemnda for Ørland/Bjugn	X	14.03.05	05/0006	04/00618-27
Planutvalget	X	27.09.05	05/0045	04/00618-39
Kommunestyret	1	06.10.05	05/0047	04/00618-39

**KRITERIER FOR ETABLERING AV SMÅSKALA VINDKRAFTVERK -
TEMAKART FOR VINDMØLLER I ØRLAND KOMMUNE.****Som trykt vedlegg følger:**

- Kriterier for etablering av småskala vindkraftverk, datert 23.12.04
- Temakart for vindmøller i Ørland og Bjugn kommuner.
- Kopi av komite for næring, drift og kulturs møtebok fra møte 08.03.05.
- Kopi av komite for oppvekst's møtebok fra møte 08.03.05.
- Kopi av ungdomsrådets møtebok fra møte 14.03.05.
- Kopi av vilt- og innlandsnemndas møtebok for Ørland og Bjugn fra møte 14.03.05.
- Kopi av eldrerådets møtebok fra møte 15.03.05.
- Kopi av komite helse- og omsorgs møtebok fra møte 22.03.05.
- Kopi av Ørland/ Bjugn landbruksnemnds møtebok fra møte 29.03.05.

- Brev datert 21.03.05 fra Norges vassdrags- og energidirektorat.
- Brev datert 30.03.05 fra Arnt Lund.
- Brev datert 30.03.05 fra Bomiljøutvalget på Uthaug.
- Brev datert 30.03.05 fra Lise og Aksel Jakob Hovde.
- Brev datert 30.03.05 fra John Brekstad.
- Brev datert 31.03.05 fra Sør-Trøndelag fylkeskommune.
- Brev datert 01.04.05 fra Hans Jørgen Dahl.
- Brev datert 12.05.05 fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag.
- Brev datert 29.09.05 fra Forsvarsbygg.
- Kart som viser restriksjoner ved Ørland Hovedflystasjon.

Sakens bakgrunn og innhold:

Komite for næring, drift og kultur vedtok i møte 20.05.03 at det skal utarbeides en sektorplan for vindmøller som skal knyttes opp til kommuneplanens arealdel. Vedtaket ble gjort i forbindelse med behandling av søknader om oppføring av vindmøller på Grande og på Hårberg.

Etter å ha drøftet saken med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag ble det enighet om å gjennomføre planarbeidet som et pilotprosjekt. Et definert pilotprosjekt ville gi muligheter for eksternt finansiering av arbeidet.

Videre ble det enighet om å opprette en referansegruppe bestående av representanter fra:

- Sør-Trøndelag fylkeskommune
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- Ørland kommune
- Bjugn kommune

Flere konsulentfirmaer har vært invitert til å fremme tilbud på planarbeidet på bakgrunn av omforente kriterier. Firma SWECO Grøner i samarbeid med Selberg Arkitektkontor ble valgt til å bistå i arbeidet.

Prosjektarbeidet er finansiert med bidrag fra Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylkeskommune, FosenKraft og Trønderenergi. I tillegg bidrar Ørland og Bjugn kommuner med kr. 50.000 hver.

Prosjektet er delt opp i to deler. Den første delen tar for seg generelle kriterier som er viktige i forbindelse med etablering av småskala vindmøllekraftverk. Den andre delen omfatter temaplan for Ørland og Bjugn. Denne er utarbeidet på bakgrunn av kriteriene i del en.

Etter at pilotprosjektet ble avsluttet, ble saken tatt opp til behandling i planutvalgets møte 08.02.05. Følgende vedtak ble fattet i sak 05/0002:

Planutvalget godkjenner følgende dokumenter for utlegging til offentlig ettersyn og høring fram til 01.04.05:

- 1. Kriterier for etablering av småskala vindkraftverk, datert 23.12.04.*
- 2. Temakart for vindmøller i Ørland kommune, datert 07.01.05.*
- 3. Ørland kommune inviterer Forsvarsbygg til dialog med sikte på endringer/ lempninger av kravet til maksimumshøyde på vindmøller innenfor en radius på 4 km fra senter rullebane. Videre inviterer Ørland kommune Fylkesmannen i Sør-Trøndelag og ev. utbyggere til dialog om endringer av avstandskriteriet/ restriksjoner rundt naturområder/ verneområder.*

Plansaken ble lagt ut til offentlig ettersyn fram til 01.04.05. Videre ble saken sendt ut på høring til de som tidligere har søkt om oppføring av vindmøller, samt sendt til statlige instanser, fylkeskommunen og andre organisasjoner som har interesser innen fagområdet.

Det ble avholdt møte med søkere, Forsvaret, Fylkesmannen og fylkeskommunen 03.05.05 på bakgrunn av planutvalgets vedtak.

Administrasjonens vurdering:

Energiforbruket i Norge øker stadig og det er en klar nasjonal målsetting å vri energiproduksjonen over til fornybare energikilder.

De store aktørene i kraftmarkedet har arbeidet fram en rekke vindparkprosjekter i de senere årene. Vindparkene etableres på bakgrunn av grundige utredninger, planprosesser og er forankret i kommunale og regionale planer og politikk.

Kommunene står imidlertid overfor en stor utfordring når det gjelder småskala vindmølleanlegg. Dette er enkeltmøller eller små grupper av møller som grunneiere alene eller i samarbeid med andre grunneiere eller kraftselskap ønsker å bygge på sin eiendom. Motivasjonen er hovedsakelig produksjon til eget bruk og distribusjon av overskuddskraft. I kommunal sammenheng har det derfor vært viktig å få gjennomført en planprosess hvor de viktigste temaene ved slike tiltak er blitt belyst og avklart, med forutsigbarhet i forhold framtidige tiltak.

Vindmøller vil bli elementer som forandrer folks hverdag, i den forstand at det hverdagslandskapet som folk opptrer i endres. Dette innebærer at det er mange som vil ha mening om slike tiltak.

I Ørland og Bjugn kommune er et mindre antall vindmøller bygd, og det foreligger flere søknader og forespørsler om en rekke nye (først og fremst i Ørland). Vi har begrensede erfaringer med vindmøller i det norske hverdagslandskapet. Med begrenset erfaring følger også usikkerhet om konsekvenser. Vindmøller er dominante elementer i landskapet, og det er viktig at usikkerhet rundt dette reduseres mest mulig.

Temakartets form, juridiske innhold og innpassing i forhold til kommuneplanen er viktig. Dette er så vidt vi vet på det nærmeste uprøvd her i landet. På denne bakgrunn har det vært naturlig å gjennomføre arbeidet som et pilotprosjekt over temaet.

Formålet med pilotprosjektet har vært å framskaffe konkrete anvendbare måter å planlegge for vindmøller i kommunen/ regionen, og få vurdert og avklart hvordan småskala vindmølleanlegg vil virke på omgivelsene. Videre å få gjennomført en planleggingsprosess i kommunene.

Det ble avholdt åpent møte om vindmøller den 04.11.04 der temaet var lokaliseringskriterier med muligheter for innspill.

I foreliggende rapport og forslag til temakart er muligheter, virkninger, konflikter og kriterier forsøkt avklart. Kommunene vil dermed komme i en mer forutsigbar posisjon overfor de som ønsker å etablere slike tiltak i framtida.

Del 1 - Kriterier for etablering av småskala vindkraftverk.

Del 1 er en rapport som drøfter utfordringer, ulike hensyn, juridiske rammer, saksbehandling og planformer, og som konkluderer med generelle krav/ retningslinjer for utvikling og etablering av småskala vindmølleanlegg. Bl.a. er følgende temaer belyst:

Bosetting og fritidsbebyggelse

Innvirkningen av støy og visuelle forstyrrelser.

Natur og dyreliv.

Biologisk mangfold, vilttrekk, naturområder, naturreservater, fuglefredningsområder og forhold knyttet til fugl og fuglers nattrakk, samt ev. nedbygging av fuglebiotoper.

Landbruk.

Konsekvenser for beiteområder og båndlegging av areal (dyrkingsjord).

Friluftsliv/ jaktinteresser.

Vurdering av konsekvensene i forhold til allmennhetens forventning og krav til opplevelse i en friluftssammenheng.

Landskap.

Estetiske/ visuelle virkninger av vindmøller/ synlighet i landskapet, særlig i forhold til virkninger i lokalbefolkningens hverdagslandskap. I tillegg kommer virkninger i forhold til kulturlandskap og kulturminner.

Det er i rapporten foretatt konkrete vurderinger av ulike landskaps bæreevne for småskalaanlegg. Her er hensyntatt vindmøllenes størrelser, enkeltmøller eller grupper av møller, sett i forhold til alternative mølleanleggs samlede konsekvenser. Det er utarbeidet et kriteriesett (sjekklister) for avklaring av hvilke områder hvor det kan bygges vindmøller og hvor det ikke kan bygges vindmøller. I dette ligger at områder hvor det kan bygges skal det nyanseres i forhold til størrelser på anlegg, høyder og antall (grupper) og avstand mellom gruppene.

Del 2 – Temakart for Ørland og Bjugn kommuner vedrørende småskala vindkraftverk.

Temakartet er i størst mulig grad tilpasset de formelle rammer som gjør det mulig å knytte resultatet til kommuneplanens kart og bestemmelser. Temakartet dekker alt areal i begge kommuner, og skal gi nærmere avklaring på i hvilke områder vindmøller kan føres opp uten at det må utarbeides reguleringsplan. I disse områdene kan vindmøller føres opp etter forutgående søknad om byggetillatelse. Det forutsettes imidlertid at søknader fremmes innenfor temakartetets retningslinjer/ bestemmelser om antall, utforming, plassering, høyder m.m..

Avstand til fugleområder

I veilederen for etablering av småskala vindkraftverk, og i temakartet for Ørland og Bjugn kommuner er det satt kriterier og grenseverdier for når kravet om utarbeidelse av reguleringsplan kan fravikes. Grensene er:

- 1 kilometer fra områder som er vernet etter naturvernloven dersom et av formålene med vernet er fugleliv.
- 500 m fra områder som er viktige funksjonsområder (hekkeområde, beiteområde og fugler på trekk).

I Ørland kommune er Grandefjæra og Kråkvågsvaet vernet av hensyn til fuglelivet. Det er imidlertid stor forskjell på hvilke arter som benytter de to områdene. Grandefjæra er viktigere for rastende trekkfugl enn Kråkvågsvaet. Kråkvågsvaet er primært av stor betydning for dykkender. Fugler på trekk er de mest sårbare i forhold til kollisjon med møller. Det er variasjon fra art til art når det gjelder hvilken tid på døgnet de forflytter seg. De fleste fugler kolliderer med møller når det er dårlig lys som ved skumring og om natta. For å få en vurdering om et område er viktig for fugletrekk, og om oppføring av vindmøller kommer i konflikt med fugletrekk, er det av vesentlig betydning å kartlegge nattetrekket. Dette er krevende, men som sagt av avgjørende betydning. Dette er ikke kjent for de vernede områdene i Ørland. Det anbefales derfor at man er føre var for å redusere risikoen for at eventuelle møller skal utgjøre en stor kollisjonsfare for trekkfugl som raster og beiter spesielt i og ved Grandefjæra. Grandefjæra er også et såkalt RAMSAR-område. Dette innebærer at området er på listen over Europas viktigste våtmarker. Det ligger derfor et spesielt ansvar til både lokal og sentral forvaltning å sikre at verdien av området for fugl blir opprettholdt. Norge har forpliktet seg til å følge opp konvensjonen om bevaring av biologisk mangfold. Dette innebærer blant annet at nærområdene til verneområder forvaltes på en bærekraftig måte.

Erfaringer fra andre land tyder på at den største konflikten mellom vindmøller og fugl er knyttet til at trekkende fugl i varierende grad unngår å benytte nærområdene til vindmøller til beite. Det er store variasjoner mellom artene når det gjelder hvor sårbare de er for slike forstyrrelser. Det er for eksempel dokumentert at vipe og heilo ikke benytter arealer som ligger nærmere en enkeltmølle enn 800 m. Lokal fugl som hekker i områder nær vindmøller ser ikke ut til å ha samme unnvikende adferd.

Fylkesmannens miljøvernnavdeling har vurdert grenseverdiene. De aksepterer en grense på 1 km fra verneområder, men de mener også at det i enkelte tilfeller kan være for lite med 500 m fra andre viktige funksjonsområder for fugl. De nevner spesielt aktuelle rødlistearter som er sårbare for slike forstyrrelser. Imidlertid bør det for småskala vindmølleanlegg ikke være nødvendig med like strenge krav som ved etablering av vindparker, og at det må vektlegges forskjellig om området er vernet eller ikke.

Avstand fra vindmøller til bebyggelse.

Opplevelsen av vindmøller varierer mye fra person til person. Enkelte mener at vindmøller beriker landskapet, mens andre er av helt motsatt oppfatning. Konkrete problemstillinger i forholdet mellom vindmøller og bebyggelse er knyttet til støy og skyggevirkning. Hva som er akseptabel støy fra ulike typer virksomheter er fastsatt gjennom forskrifter. Skyggevirkning er ikke lovmessig regulert på samme måte. Dersom småskala vindmøller skal bli positivt for Ørland kommune, er det viktig at flest mulig er komfortabel med eventuelle etableringer.

Skyggevirkning

Vindmøllene er høye installasjoner med roterende blad. Dette gir en spesiell skyggeeffekt når vindmøllen er plassert mellom sola og et observasjonspunkt. Enkelte vil oppfatte dette som forstyrrende. Det må derfor tas hensyn til dette når det planlegges å reise vindmøller i nærheten av bolig- eller fritidshus. Skyggens maksimale påvirkning fra vindmøller er ca 2 km, men over 4-500 m fra vindmøllene er skyggeeffekten akseptabel (inntil 20 min slagskygge per dag). Skyggeeffekten blir naturlig vis mindre dersom vindmøller plasseres nord for bebyggelse.

Støy

Vindmøller er støykilder i form av mekanisk støy fra selve maskinen og vindsus fra rotorbladene. Støyproblemet fra vindmøller er størst ved moderate vindstyrker (4-8 m/s). Selv om det produseres mer støy ved høye vindhastigheter, forsvinner da støyen inn i den støyen som vinden utgjør alene.

Støy i bygninger reguleres i plan- og bygningsloven hvor det henvises til norsk standard (NS 8175) der det er gitt grenseverdier. I soverom er grensen for støy fra slik virksomhet 35 dBA. For utendørs støy ved bolig eller fritidshus er grensen 45 dBA. SFT har også satt retningsgivende grenser for industristøy. Disse varierer fra natt til dag, hvor det er høyest krav i forhold til støy på natt. Vindmøllene opererer uavhengig av tid på døgnet, noe som medfører at grensene for natt blir den anvendelige. I 2005 er det vedtatt et nytt helhetlig regelverk T-1442 som omhandler ulike former for støy. Reglene krever at tiltakshaver skal utarbeide en støyfaglig utredning med forslag til avbøtende tiltak der dette er et problem.

Uttalelser:

1. Komite for næring, drift og kultur - uttalelse ved vedtak fra møte 08.03.05.

Komite for næring, drift og kultur slutter seg til planutvalgets vedtak fra møte 08.02.05. De anmoder om dialog med Forsvaret, Fylkesmannen og fylkeskommunen vedrørende endringer av maksimumshøyder og avstandskriterier.

2. Komite for oppvekst - uttalelse ved vedtak fra møte 08.03.05.

Komite for oppvekst slutter seg til planutvalgets vedtak fra 08.02.05. Komiteen påpeker at vindkraft er en ren energi og som sådan svært positiv, men samtidig påpekes det at vindmøller er de høyeste bygg som noen gang vil bli oppført i et sårbart Ørlandslandskap, og derfor må hver mølle vurderes meget seriøst med tanke på nytteverdi og belastning på landskapet.

3. Ungdomsrådet - uttalelse ved vedtak fra møte 14.03.05.

Ungdomsrådet slutter seg til planutvalgets vedtak fra møte 08.02.05. Ungdomsrådet forutsetter at grunneierne samarbeider om utbygging av vindmøller i grupper, og anbefaler at vindmøllene utbygges med maksimum høyde.

4. Vilt- og innlandsnemnda for Ørland og Bjugn - uttalelse fra møte 14.03.05.

Vilt og innlandsfiskenemnda slutter seg til planutvalgets vedtak av 08.02.05. Nemnda forutsetter at det tas nødvendige hensyn til fuglelivet.

5. Eldrerådet - uttalelse fra møte 15.03.05.

Eldrerådet slutter seg til planutvalgets vedtak fra møte 08.02.05.

6. Norges vassdrags- og energidirektorat - uttalelse i brev av 21.03.05.

Konsesjonsplikten utløses dersom en eller flere komponenter av tiltaket har spenning på 1 kV eller mer. Tiltaket omfatter alle anleggsdeler frem til og med tilknytningspunktet i ledningsnettet.

Små enkeltstående vindmøller der elektrisiteten leveres direkte på lavspennetnettet skal ikke konsesjonsbehandles. Den formelle behandlingen vil her bestå av en byggesak og eventuelt en plansak etter plan- og bygningsloven.

Det er ikke mulig å unngå konsesjonsbehandling ved å dele opp nødvendige anlegg eller å ha forskjellige eiere til vindmøller og kraftledninger. Den som skal bygge eller drive de elektriske anleggene med spenning på 1 kV eller mer, må søke om konsesjon for hele anlegget. Eventuelt kan to eller flere søke om konsesjon på ulike deler av anlegget.

Elektriske ledningsanlegg tilknyttet vindkraftverk kan ikke bygges innen rammen av det lokale elverks områdekonsesjon. Denne konsesjonen gjelder bare for distribusjonsanlegg.

I plan for etablering av småskala vindkraftverk omtales vindkraftverk som 1-5 vindmøller med totalhøyde mellom 30 og 80 m. En stor del av disse anleggene vil være konsesjonspliktige etter energiloven. Videre forutsettes det at vindkraftverkene skal knyttes til 22 kV-nettet (høyspennetnettet) i kommunen. I så fall vil alle vindkraftverkene være konsesjonspliktige.

NVE påpeker at det er viktig å være klar over at kun et fåtall prosjekter vil være aktuelt å behandle etter byggesaksbestemmelsene. Konsesjonspliktige anlegg er unntatt fra byggesaksbestemmelsene, og den kommunale behandlingen vil dermed være i form av planbehandling.

NVE viser til at det er vedtatt nye retningslinjer for behandling av støy (T-1442) og ber om at denne legges til grunn, og at ny måleenhet benyttes i tråd med denne (vedtatt januar 2005). Det vises også til at det i saksutredningen til høringsutkastet opereres med 200 m som avstandsgrense i forhold til aktuelle vindmøller. NVE er ikke kjent med denne avstandsgrensen, og anbefaler at støynivåene brukes for avgrensning i stedet for absolutte avstander. Dette fordi støyutbredelsen kan variere fra sted til sted avhengig av topografi, vegetasjon, hvordan bebyggelsen ligger i forhold til vindmøllen osv.

Under beskrivelsen i kriteriene er det angitt en påvirkningsgrense på opp til 2 km og med akseptabel påvirkning når avstanden er 4-500 m. Her påpekes at det ikke er tatt hensyn til effekter ved ulike vindmøller. Det er rimelig å forvente større påvirkningsradius for de største vindmøllene enn de minste.

7. Komite for helse- og omsorg - uttalelse fra møte 22.03.05.

Komite for helse og omsorg slutter seg til planutvalgets vedtak v 08.02.05. Komiteen forutsetter at de som har planer om oppføring av vindmøller samordner sine interesser og lokaliserer disse i grupper innenfor forslaget til fremlagte kriterier.

8. Ørland/ Bjugn landbruksnemnd – uttalelse fra møte 29.03.05.

Landbruksnemnda slutter seg til planutvalgets vedtak fra møte 08.02.05. Nemnda forutsetter at de planer om oppføring av vindmøller som foreligger samordnes og lokaliseres i grupper. Videre påpekes at vindkraft er en god mulighet for tilleggsnæring i landbruket, og at konfliktsoner ikke bør strekkes ut over fredede, vernede eller båndlagte arealer. Aktuelle avstander og plassering i forhold til bebyggelse bør vurderes fra sak til sak.

9. Arnt Lund - uttalelse i brev av 30.03.05

Arnt Lund har følgende kommentarer til kriterier og temakart:

- Avstand fra enkeltmølle til bolighus bør være minst 600 m.
- Avstand fra bolighus til vindmøllepark må være minst 1 km.
- Avstand til fuglefredningsområder er i planen satt til 1 km, men det må også tas hensyn til at fuglene trekker inn på land hver dag. De 3 vindmøllene på Hårberg er plassert midt i matfatet til grågås og andre svømme- og vadefugler. De er også plassert midt i hekkeområdet til vipe, tjeld, spove, lerce og rødstilke.
- Det synes å være glemt at enkelte har sitt arbeide på jordene. Å arbeide kloss inntil en vindmøllepark tærer på helsa.
- Avstand fra beitende storfe til vindmøllepark bør være 1 km.

Videre peker Arnt Lund på følgende:

- Visuelle forstyrrelser som fører til stress, bl.a. på grunn av skyggekastning.
- Støy i beiteområder til storfe. Storfe blir nervøse dersom møllene kommer for nære. Mattilsynet krever at dyra skal være ute på sommeren.
- Verdiforringelse av eiendommen på grunn av vindmøllene. Det forutsettes at verditapet erstattes.
- Ørland kommune er en av de minste kommunene i Norge og avgjort den flateste. Kommunen er derfor ikke egnet for vindmøller. De stjeler oppmerksomheten hele tiden og er synlige over nesten hele kommunen. I Norge er det få innbyggere og stor plass slik at det bør være unødvendig å plage folk som ikke ønsker dem i nærheten.

10. Bomiljøutvalget på Uthaug - uttalelse i brev av 30.03.05.

Bomiljøutvalget på Uthaug uttaler at de er positive til at det gis muligheter for oppføring av flere vindmøller på Ørland. De vindmøllene som er reist er ikke skjemmende for natur og miljø, men det vil være best om framtidige vindmøller blir samlet i grupper. En gruppering av møllene vil påvirke natur og miljø minst. Kriteriene som er utarbeidet og virker fornuftige. Søknader om oppføring av vindmøller i områder som er definert som viktige naturområder/ verneområder/ friluftsområder må vurderes spesielt nøye.

11. Lise og Aksel Jakob Hovde - uttalelse i brev av 30.03.05.

Lise og Aksel Jakob Hovde bor ca. 450 m fra eksisterende 3 vindmøller på Brekstad. De har etter av vindmøllene har vært i drift en tid ikke hatt negative erfaringer med vindmøllene. Imidlertid vil de vil peke på ulempene ved at solstrålene brytes og det oppstår en flagrende lyseffekt. Dette gjelder spesielt om kvelden om sommeren. De støtter forslaget om at kotehøyden på vindmøllene settes til 52,5 m, og at avstand til bebyggelsen bør være min. 400 m. Høyere vindmøller i tillegg til de 3 vindmøller som er ført opp på Brekstad, vil føre til betydelig større plager med skygge. Etablering av vindmøller er et stort inngrep i landskapet, og ubebodde områder er ikke lett å finne i Ørland. Det vil være uheldig og unødvendig å etablere store

grupper av vindmøller nær kommunens sentrum. På andre steder er det normalt å legge vindmøller langt unna tettbygde områder. Vindmøller som føres opp i privat regi bør trekkes lengre mot egen eiendom for selv i større grad å bære belastningen med støy og skygge.

12. John Brekstad - uttalelse i brev av 30.03.05.

John Brekstad protesterer mot oppføring av flere vindmøller på Brekstad i nærheten av de 3 vindmøllene som allerede er oppført. Han begrunner dette med at skyggekastingen fra vindmøllene er svært sjenerende for dyr og mennesker. Det antas at skyggekastingen fra eksisterende møller er med på å skremme husdyra som beiter på hans eiendom. Møllene vil forringe eiendommen, og forventer at kommunen ved videre utbygging er villig til å erstatte økonomiske tap.

13. Sør-Trøndelag fylkeskommune - uttalelse i brev av 31.03.05.

Sør-Trøndelag fylkeskommune har vært med i planprosessen og dermed fått kommet med innspill under denne. Imidlertid presiseres at der det ikke skal lages reguleringsplan, må fylkeskommunen inngå i den utvidede varslingen. Dette for å avklare eventuelle konflikter med kulturminner.

14. Hans Jørgen Dahl - uttalelse i brev av 01.04.05.

Hans Jørgen Dahl synes at planforslaget fokuserer i for stor grad på problemer og begrensninger slik at nye etableringer i praksis blir nesten umuliggjort. Det kunne forventes at det ble satt mer fokus på mulighetene. Han foreslår at minsteavstand til boliger reduseres fra 400 m til 200 m. Krav til avstand mellom grupper reduseres fra 2,5 km til 1,5 km. Dette begrunnes med at landskapet har visuell bærekraft til å tåle kortere avstand. Krav om avstand til natur- og fuglereservater bør bortfalle helt. Disse områdene er så omfattende at fugleinteressene er godt ivaretatt. Hans Jørgen Dahl viser for øvrig til rettsforliket mellom grunneiere/ rettighetshavere og Staten vedrørende Grandefjæra naturreservat, der det er avtalt at "dersom fredningsbestemmelsene blir skjerpet, må erstatningsbeløpet avgjøres i henhold til lovgivningen på det aktuelle tidspunkt". Høydebegrensningen i forhold til flytrafikk bør økes, noe som er viktig for vindmøllenes effektivitet. Han viser her til uttalelse fra den operative tjenesten ved Ørland Hovedflystasjon som har uttrykt at laveste sirklingshøyde for fly kan justeres vesentlig opp (100 m).

15. Fylkesmannen i Sør-Trøndelag - uttalelse i brev av 12.05.05.

Kriterier og temakart er forelagt de ulike fagavdelingene hos Fylkesmannen. Avdeling for samfunnssikkerhet utaler at oppføring av vindmøller vil bidra til å redusere sårbarheten i den lokale elektrisitetsforsyningen. Med situasjoner med sviktende ekstern forsyning vil dette være en styrke for lokalsamfunnet.

Avdeling for landbruk og bygdeutvikling peker spesielt på at vindmøller må plasseres slik at de minimaliserer de negative konsekvensene for landbruksvirksomheten, bl.a. ved de plasseres på åkerholmer og lignende der dette er praktisk mulig. Videre bør de lokaliseres i naturlige avgrensninger eller bidra til å skape naturlige avgrensninger, og unngå dårlige løsninger for landbruksvirksomheten i nærheten av vindmøllene. Det er viktig at kriteriene følges for å unngå landskapsmessige uheldige prosjekter.

Avdeling for miljøvern ser positivt på kriterier og plan, som de mener gir en god og riktig tilnærming i forhold til temaet utbygging av småskala vindmøller. Fylkesmannen oppfatter

planforslaget i stor grad til å være en "mulighetsplan". Planen peker ut arealer i kommunen som både er egnet for småskala vindkraftproduksjon og som i stor grad er konfliktavklart i forhold til mulige regionale og statlige sektorinteresser. Dette gir forutsigbarhet for tiltakshavere både i forhold til forenklet søknadsbehandling og begrensede interessemotsetninger. I forhold til nasjonale miljøinteresser, som i stor grad knytter seg til vernede områder og tilstøtende buffersone, angir temakartet krav om reguleringsplan ved søknad om etablering av småskala vindkraftanlegg. Dette er et riktig plangrep. Dette fordi det i disse områdene må foretas nøye vurderinger av konsekvenser ved forslag om oppføring av vindmøller. På denne måte vil man få avklart i hvilken grad en etablering vil være forenlig med nasjonale miljøinteresser eller ikke. For tiltakshavere som ønsker etablering i sonene med nasjonale miljøinteresser, gir planen et signal om at utbygging her primært ikke er ønskelig. Om etableringer likevel ønskes i slike områder, må det forventes at det argumenteres og underbygges med hensyn på hvorfor tiltaket ikke har negative effekter i forhold til de respektive områdenes overordnede miljøverdier.

Fylkesmannen forutsetter at det legges til grunn samme buffersone rundt Hovsfjæra fuglefredningsområde som for øvrige verneområdene med samme verneformål.

16. Forsvarsbygg - uttalelse i brev av

TERPS kontoret ved FEKS/717 skvadron er Forsvarets fagkontor når det gjelder beregninger av militære innflygingsprosedyrer. Militære krav for instrumentflyprosedyrer er gitt i APATC-1 "NATO Supplement to ICAO Doc 8168-Ops/611 Procedures for Air Navigation Services – Aircraft Operations, Volume II – Construction of Visual and Instrument Flight Procedures".

Kritisk område for TACAN innflyginger til Ørland er vist på kartutsnitt. Mellom linjene A-B-C og D-E-F aksepterer Luftforsvaret ingen form for vindmøller da dette vil få stor betydning for landingsminima ved Ørland hovedflystasjon. Vest av linjen D-E-F (Grande-Beian området), kan LOI akseptere vindmøller med en maksimal kotehøyde på inntil 52,5 meter (rotorbladet inkludert), uten at operative minima blir berørt. Øst av linjen A-B-C er det i henhold til gjeldende militære krav gitt i APATC-1 ingen direkte operative grunner til å sette begrensninger til nye vindmøller. LOI vil likevel nevne at selv om vindmøllene blir plassert øst av denne linjen, og holdt på et høydenivå som gjør at de ikke er til hinder for gjeldende militære instrumentprosedyrer, vil de likevel være et stort fremmedelement nær en militær flyplass med betydelig flyaktivitet. LOI ber derfor om at eventuelle vindmøller i området mellom linjen A-B-C og høyden "Lerberen" må begrenses mest mulig.

Begrensningen på kotehøyde 52,5 meter vest av linjen D-E-F skyldes hensynet til sirklingsminima. LOI innser at dette medfører en begrensning på hvor store vindmøller som kan settes opp i dette området, men dette er helt nødvendig av operative hensyn. Luftforsvaret vil begrense all sirkling til vest av flyplassen. Dette gir begrensninger i vest, men sørger også for mindre flystøy i de tettbebygde områdene Brekstad og Uthaug, og åpner til en viss grad for større vindmøller øst av linjen A-B-C.

LOI vil presisere at dette skrivet kun tar for seg problematikken angående vindmøller som luftfartshinder i forbindelse med inn- og utflyginger fra Ørland hovedflystasjon. Andre problemstillinger som f.eks. mulig innvirkning/forstyrrelser på Forsvarets radar/link systemer er ikke vurdert her. Forsvarsbygg (FB) er sentral høringsinstans for Forsvaret i slike saker, og hver enkelt søknad må behandles separat av FB før det bygges nye vindmøller som kan få betydning for militære installasjoner. LOI forbeholder seg videre retten til å komme med ytterligere kommentarer også når det gjelder luftfartshinderproblematikken i forbindelse med senere søknadsbehandlinger.

Konklusjon:

Operativt sett er det ønskelig med så lave minima som mulig, slik at man kan komme ned under skyene og lande. Det å innføre kunstige hindre, i dette tilfellet vindmøller, som hever operative minima er derfor uheldig. Innenfor kritisk område for TACAN, som vist på kart, kan Luftforsvaret ikke akseptere noen form for vindmøller, da det vil få stor betydning for innflygingsprosedyrene og landingsminima ved ØHF. Vest av linjen D-E-F kan LOI akseptere vindmøller på inntil 52,5 meter total kotehøyde. Øst av linjen A-B-C kan LOI akseptere vindmøller, men LOI mener likevel det er uheldig med slike kunstige luftfartshinder og at nye vindmøller bør plasseres så langt utenfor kritisk sektor som mulig. LOI forutsetter at vindmøllene blir merket iht gjeldende regler gitt i "ICAO annex 14, Volume 1, Aerodrome design and operations".

LOI presiserer at dette skrivet kun tar for seg problematikken med vindmøller som luftfartshinder i forbindelse med inn – og utflyging fra ØHF. Andre elementer som f.eks. radar og link problematikk må taes opp med sentral høringsinstans (FB), i hver enkelt konsesjonsøknad.

Kommentarer:

Forsvarsbygg fremmet innspill til planen i forbindelse med utarbeidelsen av kriterier og temakart. Forsvarsbygg satte klare begrensinger til oppføring av vindmøller innenfor en radius på 4 km fra senter på rullebane. Innenfor en avstand på 500 m fra rullebanen kunne det ikke føres opp vindmøller. Videre ble det satt krav om maksimumshøyde på kote 52,5 m i en radius på 4 km. Disse kravene har vært synliggjort i høringsutkastet til temakart.

I drøftingsmøte 03.05.05 ble det enighet om at Ørland Hovedflystasjon og Forsvarsbygg skulle drøfte nærmere de restriksjonskrav som var lagt inn i temakartet. Oppgaven var å finne løsninger som ville lempe på kravene, fordi den operative tjenesten ved flystasjonen var av den oppfatning at kravene til maksimumshøyde på vindmøllene var for strenge, først og fremst til vindmøller på østsiden av flystasjonen. Disse vurderinger er nå gjennomført, og kravene er endret vesentlig. På østsiden av flystasjonen er begrensningsslinjen for krav til høyde vesentlig redusert, mens det på vestsiden er stilt strengere krav. Disse begrensninger er lagt inn på revidert temakart. Videre er bestemmelsene på planen endret.

Anmerkninger fra Norges vassdrags- og energidirektorat er tatt til underretning, og direkte feil i kriteriene er rettet opp. Kriteriene er retningsgivende for behandling av byggesøknader og reguleringsplaner, slik at det vil være anledning til stille andre krav, bl.a. i forbindelse med vindmøllers skyggevirksomheter.

Når det gjelder Fylkesmannens forutsetninger om samme bredde på buffersone ved Hovsfjæra som til de øvrige fuglefredningsområder, vises det til det som er nevnt under "avstand til fugleområder".

I flere av uttalelsene er det fremmet protester til planen. Disse går i hovedsak på avstander mellom vindmøller og vernede områder og i forhold til beite for husdyr, bl.a. støy, visuell virkning, blinking, skygger m.m.

Fremlagte forslag til temakart avklarer i hvilke områder hvor det kan føres opp vindmøller, uten at det først må utarbeides reguleringsplan. Det forutsettes imidlertid at lokalisering av vindmøller følger de retningslinjer som er nedfelt i kriterier for småskala vindmølleanlegg (avstand til bebyggelse, eventuelle høydebegrensninger m.m.). Videre skal det gjennomføres

utvidet nabovarsling i samsvar med plan- og bygningslovens § 94 nr. 3. I denne forbindelse vil det bli anledning for berørte til å fremme merknader til prosjektet. Det kreves også at byggeprosjektet dokumenteres i samsvar med de krav som er nedfelt på temakartet.

Oppføring av vindmøller i randsonen til ”konfliktområdene” kan også være aktuelt, men det forutsettes at det utarbeides reguleringsplan som avklarer nærmere de ulike interessene som er knyttet til området, bl.a. kartlegging av konsekvensene for fugletrekket.

Kommunen har mottatt en rekke søknader om oppføring av vindmøller. Flere har også gitt uttrykk for at søknad vil bli sendt inn når vindmølleplan er behandlet og godkjent. Disse møllene er spredt over større del av kommunen. Vi forutsetter at de som har planer om oppføring av vindmøller samordner sine interesser og blir enige om å fremme felles søknad om lokalisering i grupper innenfor de kriteriene som er nedfelt. Dette gjelder både for de anlegg som kan omsøkes ved byggesøknad og for de som må lokaliseres gjennom reguleringsplan.

Utvalgslederens innstilling:

Utvalgslederen vil på bakgrunn av saksdokumentene foreslå at planutvalget fremmer saken for kommunestyret med følgende

INNSTILLING:

1. Kommunestyret godkjenner forslag til kriterier for etablering av småskala vindkraftverk, datert 23.12.04, revidert 22.09.05.
2. Kommunestyret godkjenner temakart for vindmøller i Ørland kommune, datert 07.01.05, revidert 22.09.05.
 - Buffersone ved Fitjanfjæra fuglefredningsområde utvides til samme avgrensning som områder ved Grandefjæra og Utstrandfjæra
 - Temakartet knyttes til kommuneplanens arealdel, godkjent av kommunestyret 25.11.04. Behandling i Planutvalget - 27.09.2005:

Wenche Strøm Grønning fremmet følgende tilleggspkt. 3 til innstillingen:

3. På bakgrunn av planarbeidet ønsker kommunestyret ikke videre etablering av nye vindmøller i Ørland kommune.

Forslaget fra Strøm Grønning ble vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Komitelederens innstilling med vedtatt tilleggspunkt vedtatt med 5 mot 2 stemmer.

Vedtak i Planutvalget - 27.09.2005:

1. Kommunestyret godkjenner forslag til kriterier for etablering av småskala vindkraftverk, datert 23.12.04, revidert 22.09.05.
2. Kommunestyret godkjenner temakart for vindmøller i Ørland kommune, datert 07.01.05, revidert 22.09.05.

- Buffersone ved Fitjanfjæra fuglefredningsområde utvides til samme avgrensning som områder ved Grandefjæra og Utstrandfjæra
 - Temakartet knyttes til kommuneplanens arealdel, godkjent av kommunestyret 25.11.04.
3. På bakgrunn av planarbeidet ønsker kommunestyret ikke videre etablering av nye vindmøller i Ørland kommune.

Behandling i Kommunestyret - 06.10.2005:

Ketil Brandvik, Fremskrittspartiet fremmet nytt forslag punkt 3:

”Kriterier for etablering av vindmøller tas inn i arbeidet med energi og miljøplan for Ørland, og sees i sammenheng med en eventuell nasjonal vindmølleplan. Nye etableringer av vindmøller i Ørland kommune vurderes når energi- og miljøplan er utarbeidet.”

Det ble foretatt punktvis avstemming. Planutvalgets punkt 1 og 2 ble enstemmig vedtatt. Ketil Brandviks forslag ble satt opp mot Planutvalgets forslag til punkt 3. Ketil Brandviks forslag til punkt 3 ble vedtatt med 22 mot 3 stemmer.

Vedtak i Kommunestyret - 06.10.2005:

- 1 Kommunestyret godkjenner forslag til kriterier for etablering av småskala vindkraftverk, datert 23.12.04, revidert 22.09.05.
- 2 Kommunestyret godkjenner temakart for vindmøller i Ørland kommune, datert 07.01.05, revidert 22.09.05.
 - Buffersone ved Fitjanfjæra fuglefredningsområde utvides til samme avgrensning som områder ved Grandefjæra og Utstrandfjæra
 - Temakartet knyttes til kommuneplanens arealdel, godkjent av kommunestyret 25.11.04.
- 3 Kriterier for etablering av vindmøller tas inn i arbeidet med energi og miljøplan for Ørland, og sees i sammenheng med en eventuell nasjonal vindmølleplan. Nye etableringer av vindmøller i Ørland kommune vurderes når energi- og miljøplan er utarbeidet.